

Politik for integration af bæredygtighedsrisici

Politikken for integration af bæredygtighedsrisici gælder for investeringskoncepter/-produkter forvaltet og udbudt af Lån & Spar og vores samarbejdspartnere.

Investering har alle dage været forbundet med risiko. I Lån & Spar ønsker vi at give kunderne en god og tryk investeringsoplevelse. Det handler ikke kun om at få kundens investeringer til at vokse, men om at få dem til at vokse på den rigtige måde for kunden. Når vi yder investeringsrådgivning til kunderne, sørger vi bl.a. for, at kunden er bevidst om risikoen ved investering, men vi stopper ikke der. Vi forsøger også at hjælpe kunden med at beskytte investeringen mod begivenheder og forhold, der kan have væsentlig negativ indvirkning på værdien af vores kunders investeringer.

Investeringsrisiko kan komme mange steder fra. Det kunne være finansielle risici f.eks. renterisiko, men det kan også være fra en miljømæssig, social eller en ledelsesmæssig begivenhed eller omstændighed. Den type risiko kalder vi under et for **bæredygtighedsrisici**. Denne type risiko hænger tæt sammen med investering i **bæredygtige investeringsprodukter**.

Konkret i Lån & Spar vil det være typer af investeringsprodukter, der investerer i en økonomisk aktivitet, som bidrager til enten

- et **miljømæssigt mål**, målt ved hjælp af nøgleindikatorer for ressourceeffektivitet for anvendelse af energi, vedvarende energi, råmaterialer, vand og jord, for affaldsproduktion og drivhus-gasemissioner eller for dens indvirkning på biodiversiteten og den cirkulære økonomi

eller

- et **socialt mål**, navnlig en investering, som bidrager til at bekæmpe ulighed, eller som fremmer social samhørighed, social integration og arbejdsmarkedsrelationer, eller en investering i menneskelig kapital eller økonomisk eller socialt dårligt stillede lokalsamfund.

Alt sammen naturligvis under forudsætning af, at sådanne investeringer ikke er til væsentlig skade for nogle af disse mål, og at de virksomheder, der investeres i, følger **god ledelsespraksis**, navnlig med hensyn til solide ledelsesstrukturer, arbejdstagerforhold, aflønning af personale og overholdelse af skatteregler.

Vi styrker løbende arbejdet med at integrere miljømæssige og sociale forhold samt selskabsledelse i vores investeringsprocesser. Det kalder vi **ESG-integration**.

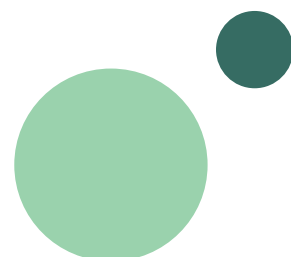
Vi har nedenfor beskrevet, hvordan vi i Lån & Spar integrerer bæredygtighedsrisici i vores investerings-beslutningsproces. Det gælder for de kunder, der får rådgivning en gang imellem og for de kunder, der har valgt at give os fuldmagt til løbende at passe deres investeringer. Alt sammen med det formål, at vi kan træffe de bedst mulige investeringsbeslutninger og levere investeringsmuligheder, der kan skabe konkurrencedygtige og langsigtede afkast.

I vores ESG-integration arbejder vi med 3 fokuspunkter:

1) Udvælgelse af samarbejdspartner

Vores samarbejdspartnere på investeringsområdet f.eks. kapitalforvaltere, investeringsforeninger, værdipapirfonde, m.fl. udvælges blandt mange kriterier også ud fra et kriterie om, at vores kunders formuer investeres ansvarligt. Helt overordnet stiller vi krav om, at vores samarbejdspartnere på investeringsområdet har en politik for samfundsansvar og ansvarlige investeringer. I udvælgelsen af vores samarbejdspartnere på investeringsområdet lægger vi bl.a. vægt på, at samarbejdspartneren:

- Integrerer miljømæssige, sociale og ledelsesmæssige forhold i investeringsanalyse- og beslutningsprocesser.
- Er aktive ejere og indarbejder miljømæssige, sociale og ledelsesmæssige forhold i politikker vedrørende ejerskab og i den praktiske håndtering af investeringerne.
- Søger at opnå åbenhed om miljømæssige, sociale og ledelsesmæssige forhold fra de selskaber og udstedere, der investeres i.

2) ESG-screening af investeringer

Samarbejdspartneren skal identificere selskaber med potentielle ESG-relaterede risici og opstille **investerings-restriktioner** over for bestemte industrier.

Vi henstiller til, at vores samarbejdspartnere gennemgår alle potentielle investeringer i forhold til selskabets bæredygtighedsprofil. Der skal foretages en normbaseret screening, hvor investeringerne mindst årligt gennemgås for brud på nedenstående internationale normer og konventioner:

- **FN's Global Compact**

Konkret ønsker vi i Lån & Spar alene at arbejde med samarbejdspartnere på investeringsområdet, der efterlever de FN-støttede principper for ansvarlig investering (Principles for Responsible Investments (UN PRI)). Det vil sige, at samarbejdspartnere på investeringsområdet skal:

- Integrere miljømæssige, sociale og ledelsesmæssige forhold (ESG¹) i investeringsanalyse- og beslutningsprocesser.
- Være aktive ejere og indarbejde miljømæssige, sociale og ledelsesmæssige forhold i politikker vedrørende ejerskab og i den praktiske håndtering af investeringerne.
- Søge at opnå åbenhed om miljømæssige, sociale og ledelsesmæssige forhold fra de enheder, der investeres i.
- Fremme accept og implementering af principperne inden for den finansielle industri.
- Samarbejde med henblik på at øge effektiviteten i implementeringen af principperne.

- **FN's Menneskerettighedserklæring**

Vi har fokus på at undgå tvangsarbejde og diskrimination og retten til retfærdig rettergang, ret til ytringsfrihed m.v.

- **OECD's retningslinjer for multinationale selskaber**

Vi er interesserede i, hvordan selskaber minimerer negativ indvirkning fra deres aktiviteter samt at få selskaber til at bidrage til økonomisk, social og miljømæssig fremgang.

- **ILO arbejdsmarkedskonventioner om værdige forhold for arbejdstagere**

Det handler om at få udryddet børnearbejde, diskrimination, tvangsarbejde samt opnå retten til faglig organisering.

For investeringer eller selskaber, som har et bekræftet brud på én eller flere af disse internationale normer, kræver vi, at vores samarbejdspartnere enten:

- Indleder dialog med selskabet med henblik på at få selskabet til at tage ansvar for bruddet og ændre adfærd eller
- Ekskluderer selskabet fra investeringsuniverset.

Udover den normbaserede screening skal alle investeringer og selskaber igennem en aktivitetsbaseret screening inden for brud på de internationale normer og konventioner på årlig basis.

Konkret stiller vi krav om, at samarbejdspartneren som minimum **ekskluderer selskaber**, der agerer inden for:

- Kontroversielle våben (klyngevåben, landminer, kemiske våben, biologiske, våben, atomvåben)
- Produktion af tobak

---

¹ Environmental, Social & Governance

Statsobligationer

Det forventes, at samarbejdspartnerens politik for ansvarlige investeringer tager stilling til investering i statsobligationer, herunder særligt investering i obligationer udstedt af emerging markets-lande, da disse lande kan have særlige risici for overtrædelse af eksempelvis menneskerettigheder eller korrupsion. Ved udelukkelse af lande skal samarbejdspartneren kunne oplyse de anvendte kriterier for udelukkelsen samt have en proces for opdatering af landeeksklusionslisten. Vi ønsker ikke at investere i statsobligationer udstedt af lande, der er omfattet af EU's embargo.

3) Aktivt ejerskab

Med det formål at understøtte selskabernes udvikling og langsigtede værdiskabelse forventer vi, at vores samarbejdspartnere på investeringsområder med aktivt forvaltede investeringsfonde påvirker de selskaber, der investeres i, til at integrere bæredygtighed i deres forretningsmodeller, selskabsledelse og rapportering. Vi forventer, at de udfordrer selskabernes strategier og påvirker dem til at løse og adressere udfordringer og forhold, der påvirker deres forretning.

Aktieudlån og den mulige anvendelse til uetiske formål (herunder udbyttevask) gør, at Lån & Spar ønsker at fravælge produkter, hvis vores samarbejdspartnere gør brug af aktieudlån.

Hvad gælder vores kapitalforvaltningssamarbejdspartneres leverandører har vi samme høje krav, og vi forventer, at vores samarbejdspartnere kan stå inde for, at deres leverandører lever op til kravene.

Når vi tager investeringsbeslutninger på kundens vegne

Når vi på vegne af kunderne sammensætter investeringsporteføljer, inddrages miljømæssige, sociale og ledelsesmæssige forhold i udvælgelsesproceduren af de selskaber, som der investeres i. Via samarbejde med vores produktleverandører foretages der overordnede screeninger, således at der så vidt muligt begrænses investeringer i selskaber, som ikke lever op til ESG-faktorerne og dermed en vis bæredygtighedsstandard.

Lån & Spar søger at begrænse investeringer i selskaber, der ikke lever op til en vis bæredygtighedsstandard, idet vi ønsker at begrænse risikoen for, at kunderne lider økonomiske tab eller andre væsentlige negative konsekvenser som følge af en begivenhed, som er skabt på grund af, at selskabet ikke har levet op til bæredygtighedskriterier.

Når vi yder kunden investeringsrådgivning

Når vi udøver investeringsrådgivning, tages der, udover de lovgivningsmæssige krav om risikoprofil, investeringshorisont osv., også højde for, om kunden foretrækker investeringer, som har en høj standard for inddragelse af bæredygtighed. Lån & Spars rådgivning er baseret på investeringsbeviser udstedt af foreninger, Lån & Spar har indgået formidlingsaftale med. Lån & Spar yder således ikke rådgivning om enkelt aktier ol.

Integration af bæredygtighedsrisici er et blandt mange tiltag

I Lån & Spar holder vi løbende fokus på at integrere bæredygtighedsrisici i investeringsprocesserne, da vi ønsker at skabe langsigtede afkast for kunderne samtidig med, at vi bidrager positivt til samfundet og miljøet.

Vi har et mål om at rapportere regelmæssigt om vores tilgang, aktiviteter og fremskridt for bæredygtige investeringer. Udover vores politik for integration af bæredygtighedsrisici er der i vores **Politik for samfundsansvar** en beskrivelse af Lån & Spars tilgang til social ansvarlighed og principperne for vores måde at drive ansvarlig og gennemsigtig bankvirksomhed på.